

HAFTANIN FILMLERİ

Babanın Oğlu

Melih Gülgen yönetimin de çevrilmiş bir "Gülgen Film" yapımı. Oyuncular: Cüneyt Arkın, Deniz Erkanat, Cemil Şahbaz, Bilal İnci, Turгут Özatay. Senaryo: Erdoğan Tiinaş. Görüntü: Mustafa Yılmaz. (İnci, Lale, İpek ve Ocak'ta).

Olayları ve bu olayların oluşturduğu sorunları kendine özgü kalıplar içerisinde oturtan bir Yeşilçam filmi, bir diğerinden ayırdetmek olanaksız gibi bir şeydir. Çünkü, hemen hemen her Yeşilçam yapımı, konusu ne denli değişik olursa olsun, tema ve anlatış biçimiyle birbirine benzer. Melih Gülgen'in yönettiği "Babanın Oğlu" filmi de bu kalıplar dışında düşünemeyiz. Yine şematik olarak çizilmiş iyilerle kötülerin çatışması oluşturuyor film temasını. Ama iyiler de, kötüler de, gördüklerimizden, tanıdıklarımızdan, gerçek yaşamdakilerden oldukça farklı. Kişilikten çok karakter belirlenmesini ön plana alan antik Yunan tregedyalarının her oyuna göre karakteri simgeleyen yapay maskeleri gibi sırtıyorlar. Böylesine kalıplaşmış kişi ve olaylarla dolu filmde, ağa korkusuyla köyden kente göç etmiş bir fabrika işçisinin yaşamı anlatılıyor. Fabrikadaki greve öncülük eden ve ölüm orucu tutarak arkadaşlarının hak ettiği ücreti almasını sağlayan işçi, daha sonra patronlarının hışımına uğrayarak hapishaneye düşüyor. İşlemediği bir suçun ailesine ve kendisine getirdiği acıyla bileniyor. Aftan yararlanarak dışarı çıkınca da kendisini bu hale düşürenlerden öç almaya başlıyor.

Gülgen, Yeşilçam yapımlarından farklı bir içeriği olan senaryodan "İlginç" diye nitelendirilebilecek bir film çıkarmayı başaramamış. Başta belirsiz de olsa üzerine gittiği işçi-işveren ilişkilerini "filmin tema'sı" yapacağı yerde, kalkış noktası olarak sonraki yapay olayları kullanmış. Bir başka deyişle, melodramlara özgü, "kin için gerilim" çizgisine gelinmiş. Kahraman, filmin ikinci yarısında, Çin

filmlerine taş çıkartırcasına, karate numaralarıyla hasımlarını temizleyen, işçisi, düzeni kötülerden ve kötülüklerden temizleyen bir kahraman olarak gözüküyor.

Filmin yanıltıcı ve saptırıcı mesajı, "düzen değil de kişiler kötüdür" motifini vurgulaması. Başta dayanışma içinde greve giden emekçilerin, ufak bir olaydan sonra parçalanmaları, hatta birbirlerine hasım olmaları da Gülgen'in filmi güncellikten uzaklaştırmış; hatta olayları saptıran bir görüş içinde değerlendirmiş. Kısacası, üzerinde uzun uzadıya durulmayacak kadar basit bir film, "Babanın Oğlu"...

Evcilik Oyunu

Orhan Aksoy yönetimin de çevrilmiş bir "Erler Film" yapımı. Oyuncular: Tarık Akan, Gülşen Bubikoğlu, Hulusi Kentmen, Müriyyet Sim, Cevat Kurtuluş. Senaryo: Safa Önal, Görüntü: Cahit Engin. Müzik: Bora Ayanoğlu. (Şan, Özlem, Atlantik, vb. 'da).

Yeşilçam'ın en fazla film yapan, ağırdalı melodramlarıyla tanınan yönetmenlerinden Orhan Aksoy, bu kez de sabun köpüğünden farksız bir salon güldürüsüyle karşımıza çıkıyor. Safa Önal'ın diğer senaryoları gibi, rastlantılarla mutlu sona ağırlık veren "Evcilik Oyunu" çalışması, Aksoy'un elinde bir kez daha "ahlamsız ve sıkıcı" olmuş.

Anadolu'nun bazı yörelerinde hâlâ geçerli olan "beşik kertmesi" yöntemiyle nişanlanan, ama birbirlerinden habersiz olan iki gencin çatışmaları konu alınıyor. Böylesine bir konu içinde Yeşilçam'ın bütün trükleri kullanılmış. Rastlantılar, yapmacıklar, sağa-sola koşuşan oyuncular ve neyi nasıl anlatığı gereğince anlaşılmayan bir film... Evcilik Oyunu, bütün yönleriyle Yeşilçam'ın içine düştüğü krizi gözler önüne seren göstermelik bir çalışma.

Poseydon Yanıyor

"Last Adventure of the Poseidon", M. Dragan yönetiminde çevrilmiş bir Romanya Film (Romanya) yapımı. Oyuncular: George Dinica, Toma Caragui. (Yeni Melek, Kent, Şafak, Yıldız'da).

Geçen mevsim her nasılsa "Patlama" adıyla listelere girebilmiş olan bu Romen

yapımı, ufak bir gecikmeyle ve "Poseydon Yanıyor" adıyla gösteriliyor sinemalarımızda. Kuşkusuz Türk sineması verilerinin bilinmeyen bir ülkenin ürünüyle karşılaşması sevilecek bir şey. Ne var ki Dragan'ın Amerikan yapımlarına özenerek çektiği "Poseydon Yanıyor", Romanyasınan hiç bir özelliğini taşıyor. Ülkemizde yeterince bilinmeyen bir ülkenin sineması adına olumsuz bir not.

Filmde baştan sona "Poseydon" adlı yük gemisininin ve yangını söndürmek için çaba harcayan bir avuç gönüllünün çalışmaları anlatılıyor. Geminin limanda bulunması ve içinde şehri havaya uçuracak kadar patlayıcı madde taşınması, gerilim kuratan başlıca öge olmuş. Kurtarma çalışmalarına katılan gönüllülerin bireysel tutkularıyla kahramanlık gösterile-

rine girişmesi, bir noktadan sonra filmin gerilim grafiğini düşürüyor, hatta giderek sıkıcı, ağır ve hantal bir çizgiye gelmesine yol açıyor.

Dragan'ın Amerikan sinema endüstrisinin olanaklarından çok uzak olan teknik ve anlatımıyla böylesine bir konunun üstesinden gelmesi beklenemezdi zaten. Kısacası, "Poseydon Yanıyor", ülkemizde örneği çok az gösterilmiş Romanya sinemasını yansıtmaktan uzak özentilli ve sıradan bir çalışma.